

Znano je, da naš kmet rad svoje stanovanje s takozvanim sadovnjakom obdaja. A kako zanemarjen je tak sadovnjak mnogokrat! Da, zgodi se ti lahko, da če prideš po naključji va-nj, niti ne spoznaš takoj, kako drevje imaš pred seboj. Se le, ko zagledaš krivo, suho in z mahom obraseno deblo in trohle veje, domišliš se, da bi moglo biti ono drevje slivje. V srce te more zaboleti, če ogleduješ to tolikanj zanemarjeno drevje, ki bi imelo sicer s svojim sadjem človeka razveseljovati in mu njegov trud povračati. Tako pa kmetovalec nima od vsega svojega mnogobrojnega sadovnjaka skorej nobenega haska.

Med vsem sadnim drevjem je pri nas na kmetih primeroma največ slivovega. Od kod neki to? Obče znano je, in ako ne veš, lahko se prepričaš, kako rade slivove koščice kalijo in da tudi korenine starejših dreves mladike poganjajo, ki s časom v samostalna drevesa vzrastejo. Pa kaj, da jih pusté rasti, kamor jih je ravno slučaj zanesel, ne da bi se dalje za nje brigali. In vendar je čisto nemogoče, da bi na ta način vzrastlo lepo plodunosno drevo; zakaj, kakor človek, zahteva tudi drevo predvsem pa slivovo drevo, skrbne odgoje. Če ga ne bodeš na pravo mesto posadil, mu kol pristavil in trnje porezal, bode ti zdijvalo in bo sorodni trnulci tudi po sadu podobna. Velika napaka je tudi to, da se na tla, kjer stoji slivje, vse premalo skrbi obrača. Da bi se zemlja vsaj v časi gnojila, o tem mnogokrat niti govora ni, marveč misli se, da bo gnojšnica, ki se morebiti kraj sadovnjaka steka, vse storila. Tako torej raste in životari to ubogo drevo, zapuščeno in pozabljeno od človeka, razven tedaj, kadar bi mu imelo sadje dajati. Tedaj pa kmet taruja in toži, da se je drevje čisto pokvarilo ter da samo „fige“ (to so oni izrastki mesto sadja) rodi.

A ni še dosti, da se sadniki iz koščic izgojijo in potem v dobro, plodno zemljo presajajo, temveč morajo se tudi požlahniti. A to se zdi večini kmetovalcev nepotrebno. Mislijo namreč, da že storijo dosti, če le mlada drevesca presadijo. Seveda je nekaj s tem doseženega, zakaj prvič se tedaj vendar boljša drevesca za sadnike jemljejo in drugič se tudi prostor za drevo vsaj nekoliko izbere. Iz predodgovorja torej se je pri nas cepljenje do zdaj opuščalo. Vendar moramo tudi priznati, da je imenovano delo pri slivi dokaj nehvaležno in samosvoje; zakaj znano je, da se slivova cepilka ne prime rada in da nekateri načini cepljenja pri slivi celo ne dajo uporabiti.

Pri zbiranju cepilk se mora tudi na krajevnost ozir jemati. Zakaj drugače se more zgoditi, da cepljeno drevce ne prospava, dasiravno je drevo, od katerega se je vzela cepilka, na svojem mestu izvrstno rodilo. Toda večemu

kmetu to izbiranje menda ne bo preveč pregla-vice delalo. Dobro bi bilo, ko bi se najprej drevo spoznalo, katero v dotičnem kraju posebno dobro rodi, in od tega drevesa naj bi se potem cepilke jemale. Sploh bi pa bilo želeto, da bi se pri nas tudi slivova drevesa marljivo cepila in gojila, zakaj:

Jabelke, hruške in druge cepé
Cepi v mladosti za stare zobé!

Sejmovi. Dne 13. julija v Ločah, na Planini, v Rogateci in v Šoštanji. Dne 15. julija v Zdolah. Dne 16. julija v Dobji in na Bregu v Ptujih. Dne 17. julija na Muti in pri sv. Filipu pri Kozjem.

Dopisi.

Iz Ptuj. (Oklic.) Volilcem za okrajni zastop Ptujski na znanje! Veliki posestniki volijo dne 16. t. m., občine dne 23. t. m. Volitev se vrši v slovenski šoli za gradom. Obojekrati zbirajo se volilci v „Narodnem domu“ in sicer eno uro pred volitvijo, da se dogovorijo potrebno zavoljo volilne komisije. Vsi volilci naj pridejo točno ob določeni uri; potrebno je, da so vsi pričujoči že pri volitvi volilne komisije. Izkaznice naj nobeden doma ne pusti, brez te ne more voliti. Kdor prepozno pride, ne more voliti, tega glas je zgubljen! Na mlačne in nezanesljive volilce je treba posebno paziti; zavedni volilci naj vzamejo take volilce že doma v svojo sredino! Imena kandidatov dobí vsak volilec domu: vsak naj za nje glasuje, da bode volitev enoglasna! Izdajice in odpadnike, kateri ne bodo s kmeti volili, ampak proti njim glasovali, bodemo si zapomnili ter njih imena naznanili, da njih svet spozna. Volilcem obeh skupin priporočamo točnost, oddolčnost in slogo!

Odbor kat. društva „Pozor“ v Ptujih.

Iz Vitanja. (Bralno društvo.) Da bi se širila s pomočjo poštenih, krščanskih knjig oliko med priprostim našim ljudstvom in da bi se utrdila narodna zavest, osnovalo se je dne 28. junija t. l. „Bralno društvo“. Zbralo se je lepo število najveljavnejših slovenskih posestnikov, da bi vresničili to že dolgo gojeno misel. G. župnik so raztolmačili navzočim prav na kratko namen tega društva, ter konečno pozvali vse navzoče, da pristopijo k temu veličnemu društvu, kar so tudi vsi storili. Na to se je volil odbor in sicer načelnikom gosp. Josip Žičkar, župnik, njega namestnikom gosp. Ivan Vrčnik, odbornikom pa gg.: Matija Krančan, p. d. Hrastnik, posestnik v Vitanjskem trgu, Vincenc Petré, posestnik v Skomerji, Ant. Jelenko, p. d. Kremenjak, posestnik in župan v Doliču, Fran Jankovič, posestnik in klubčarski mojster v Vitanjskem trgu, Jakob Grilo

kamnoseški mojster v Vitanjskej vasi in Ant. Poklič, farni orgljavaec v Vitanji, sami vrli in narodno misleči možje, ki so nam porok, da bode društvo, dokler ostane tako vodstvo, častno doseglo svoj smoter. Vi Slovenci v naši župniji, pa stopite v obilnem številu v društvo, pridno obiskujte njega prostore, ter učite se iz lepih, slovenskih knjig, kako lep, milodoneč je naš materni jezik. Nikdar se ga ne smemo sramovati, ampak ponosni bodimo, da se smemo imenovati: Slovenci.

Z Dobrne. (Kresi. Ploha.) V predvečer praznika sv. Cirila in Metodija je po občini, kolikor smo iz obližja hiše-zdravilnice mogli videti, gorelo 21 kresov. Da so pri nekaterih tudi streljali, ni treba praviti. V nedeljo zvečer pa so ob „večnej luči“ začeli se topiči glasisiti na visokem Gruševcu pri gradu Dobrnica imenovanem ter znovic pod milo nebo izyabljati prebivalce, naj bi občudovali veličasten steber lučic na temenu omenjenega hriba se žarečih. — Popoldne 5. julija okoli poldveh so od Savinjske doline priplavali nevarni oblaki, izsipavajoči pogubonosno točo, katera je, kakor čujemo, v okolici Lokovo povzročila zdatno škodo; po sosednjih krajih v naši občini so ledene kroglice padale bolj drobne med gostim dežjem.

Iz Ljubljane. (Posebna vlaka na Višarje.) Kakor smo vže poročali, priredi tudi letos ljubljanski potovalni odbor posebna vlaka na jako priljubljeno svetišče, svete Višarje. Ob teh prilikah obiščejo lahko udeleženci vračajoči se od sv. Višarij svetišče Marije Pomagaj na Brezjah, kjer se vidi zadnjikrat kapelica v sedanjem stanu, pozneje bode prezidana. V soboto dne 18. julija odpeljal se bode pa posebni vlak s Štajarskega in Dolenskega, in sicer iz postaj Ormoža (Friedau), Ptuja, Pragarskega, Celja, Brežic, Krškega, Zidamosta in z vseh vmes ležečih postaj. Cena vožnji je tako nizka, da omogoči vsakomur udeležbo. Naj omenimo cene le nekaterih glavnih postaj, ki je veljavna za tje in nazaj. Iz Ormoža tretji fl. 6—, drugi fl. 9-60, Celja tretji fl. 3-80, drugi 6-30, Brežic tretji fl. 4-20, dragi fl. 7—, Zidamosta tretji fl. 3-10, drugi fl. 5-30, iz Litiše tretji fl. 2-40, drugi fl. 2-20. Listki in vspredeji dobijo se pri sl. župnijskih, občinskih in poštinih uradih, neposredno pa pri potovalnem odboru v Ljubljani, Marijin trg štev. 1, v Mariboru pri g. M. Berdajsu, trgovcu in za silo tudi pri vlaknu. Udeležencem vlaka z Štajarskega in Dolenskega, ki hočejo ob tej priliki obiskati Trst, dovoljena je do polovice znižana vožnja cena, in sicer do Ljubljane v Trst in nazaj III. razr. fl. 3-55, II, razr. fl. 5-35. Listki so 14 dni z dvakratnim izstopom veljavni. Svetišče Sv. Višarji bilo je lansko leto od nad 40.000 pobožnikov obiskovano, toraj je tudi letos mnoge nadeje.

Iz Čadrama. (Razne novosti) so se v tem letu že v naši župniji prigodile. Prvo je to, da si je dal knez Hugo Windischgrätz v Postovcu, v gozdu pod Oplotnico, zverinjak narediti in je 100 oralov zemlje zagradil, ter bo redil tam jelene, košute, srne in divje svinje in tudi fazane za poskušajo in sebi v kratek čas. Za našega kmeta bo ta zverinjak le toliko v dobiček, da bo pri nadeljevanji cest kaj zaslužil in mu zaprta divjina ne bo po polji škode delala. Druga posebnost bila je slovesno obhajana tridnevna 19., 20. in 21. rožnika v čast sv. Alojzu, ko smo vsaki den imeli zjutraj o 1/2 6. pridigo in peto sv. mešo in zadnji den je 170 šolarjev šlo v slovesni procesiji iz šole v cerkev, da so tam slovesno zopet ponovili krstno obljubo in so prejeli potem med sv. mešo sv. obhajilo. Tretja prigodba je, da nam je šolski svet, oziroma šolski nadzornik g. A. Walland zavoljo špičk šole zaprl in je po ukazu g. okr. zdravnika dr. Kepe okr. šolski svet ta sklep potrdil in čeravno dozdej nikdo za to boleznijo ni umrl in so prvi oboleli otroci že skoraj vsi zdravi, vendar celih 6 tednov šole ne bode in bo morala tudi navadna skušnija po vč. dekanu izostati. Med tem časom se bo pa naša šola preuredila in se učilnica za 4. razred pripravila, za katero so se šolske gosposke že več let pričkale, ker pri nas je nad 350 otrok, ki so dolžni šole obiskovati. Zadnja prigodba nam je pa praznik slov. ap. sv. Cirila in Metoda prinesel ki nam bo v žalostnem spominu ostala in ta je, da nam je toča, ki je neki hudo poklestila Vitanje, Frankolovo, Stranice, Zreče, sv. Kunigundo na Poh. po celej župniji vse tako pobila, kakor že 40 let tega nihče ne pomni in do zdaj so se nevarni oblaki navadno čez nas srečno potegnili, 5. t. m. so nas pa brez smiljenja zadeli in so še Kebelej nekoliko zadeli s polovico Tinjske gore. Najhujše je zadeta Čadramska ves sama in Zlogovca in Zlogonagora, tako da v mnogih vinogradih ni ne enega grozda videti. Škoda je silno velika in bo s tem tudi naše društvo za pozidanje nove farne cerkve veliko trpelo. Bog nam pomagaj!

Iz Ptujске okolice. (Naši mestjani), Nemei in nemškutarji brigajo se kaj živo za volitve v okrajni zastop. Tisti, ki navadno kmeta ne pogledajo, če njim nema denarja dati, ki ga pri vsaki priliki psujejo in zasmehujejo, ga zdaj pred volitvami božajo in se mu na vse pretege prilizujejo. Sladki so ti gospodje in žepe imajo polne lepih obljub, da je joj! Pa po volitvah vselej vse pozabijo! Več se njih vsiljuje Haložanom za volilne može! Zakaj pa gospodje v mestu ne ostanejo? Saj potrebuje mesto 19 kandidatov! Ali ni prostora za vse Pepeje in Francelne? Zakaj pa mesto ne voli nobenega kmeta v mestni zastop ali v okrajni zastop? Mestjani svarijo kmete pred doktorji

in duhovniki. Zakaj pa njih sami volijo? Zadnjokrat so volili tri doktorje v okrajni zastop; več njih niso mogli zbobnati; duhovnika pa itak nemajo nobenega, ker njih ne marajo, kar se je zadnjič pokazalo, ko še premilostivega škofa niso sprejeli! Gospodje Ptujčani, pustite nas pri miru, saj se poznamo! Vi Ptujčani za mesto, mi drugi za okraj! Žuganje in prilizovanje pri nas ne izda nič več. Volilec.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Razprave o državnem proračunu so v državnem zboru že srečno prišle do računov ministerstva za državne finance. Največ se je govorilo v razpravi o računu ministerstva za uk in bogočastje. Izmed naših slovenskih poslancev so dobili besedo prof. Šuklje, korar Klun in prof. Robič in radi priznamo, da so vsi dobro povdarjali potrebe slov. ljudstva gledé na šole naše. Upamo, da njih besede ne ostanejo brez uspeha. — Da je mestni zastop v Gradci ves v rokah nemških liberalcev, to je znano, ali da so tudi sūdmarkarji, to so pokazali zadnjo nedeljo, ker so mestno hišo okinčali na čast društvu „Sūdmark“, ki je tisti dan imelo ondi svoje zborovanje. To pa pač ne prinese časti mestnemu zastopu, ali mar Gradec ni glavno mesto celega Štajarja, torej tudi slov. dela belo zelene vojvodine? — Zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda v Črni na Koroškem je bilo zadnjo nedeljo prav mnogoštevilno, iz Maribora so bili slov. pevci jim veselje zdatno povzdignili. — Mestni urad v Celovci mora vzprejemati tudi slov. pisma; tako je odločila najvišja sodnija na Dunaji. Za liberalno gospodo v Celovci je to nevolja, tem več pa je častno za slov. rodoljube na Koroškem, da ne pustijo kratiti pravice slovenskemu ljudstvu. — Kranjski deželni predsednik, baron Winkler, je bil te dni na Dunaji, najbrž mu je hodilo za to, kdo da postane deželni glavar. — Župan mesta Ljubljane, g. Peter Grasselli, je dobil najvišje potrjenje. — Na Primorji imajo dve učiteljski v Gorici pa v Kopru. Uči se na njih večidel v nemškem jeziku. To ni po volji Slovincem pa tudi Lahom ne; zadnji bi zato radi dobili v Trstu novo učiteljske, se ve, da laško. Vlada ne misli jim ga privoliti, ali kdo ve, če se ne bode nazadnje vendar-le vdala laški trmi? — V Trstu je samo v enem tednu šest ljudi znorelo in pravi se, da je tega velika vročina največ kriva. — Iz Zagreba jo je popihal nek Rudolf Sterle, sluga banke „Slavije“ ter je tamošnjo podružnico oškodoval za nekaj stotakov. — V Kalocsi je umrl kardinal Haynald, imel je do novega časa veliko veljave v ogerskih deželah in je sedaj veliko žalovanja po njem. — Govori se,

da se v ogerskem ministerstvu ne morejo sporazumeti, kaj se naj stori nasproti tistim poslancem, ki govorijo v državnem zboru v Budapešti samo za to, da se zavleče nova postava o političnih gospoškah; doslej je bilo že nad 100 govorov v splošnji razpravi in Bog zna, koliko še jih le kje bode v podrobni razpravi! Pri tacih razmerah je res težko za ministra, če mu hodi za to, da se kaka postava sklene.

Vunanje države. V katoliških listih razglauje se neka pesem, katero so sv. oče Leon XIII. zložili na čast sv. Alojziju v času, ko so se učili pri oo. jezuitih v Viterbu. — Italijansko kraljestvo ima zlati denar, to se pravi računi se po zlatem denarji. To se sliši sicer lepo, toda Italija je dobila s tem 320 milijonov goldinarjev več dolga, nima pa skoraj nič — zlatega denarja. To nas uči, naj mi, v naši Avstriji, ne hrepenimo po zlatem denarji; judje in njih zagovorniki bi radi, da se vpelje tak denar. Ni dvoma, da bi to bilo za judje dobro, slabo pa za nas druge. — Na Francoskem imajo letos slabo žetev, treba jim bode gledati na to, da dobijo iz drugih dežel žita. Tudi naša Avstrija jim ga lahko pošlje neki do 15 milj. hektolitrov. — V Paris pride to poletje ruska carica in carevič. To se razlaga tako, da ste ruska in francoska vlada že v skrivni zvezi, ali nam se dozdeva, da jima še s to zvezo ni resnica. — Katoliški škofje na Irskem so izrekli na novo, da ne pripoznajo Parnella več za vodjo irskega ljudstva. — Na Nemškem ne smejo judje biti odbrani za porotne sodbe, ker se jim je dokazalo, da se dajo podkupiti. — Na Bavarskem je vlada prepovedala očitne plese. plese v oštarijah, skozi celo poletje in sicer zato, ker se povsod toži, da „so slabi časi“. Prav je tako! — Na Ruskem dobijo po nekaterih krajih slabo letino, ker so imeli spomladi mraz, sedaj pa prav po gostem tudi točo, vsled tega je postalo žito že dražje. Tako se piše v raznih listih, toda nam prihaja misel, da je najbrž to izmišljeno od ljudi, ki imajo veliko žita pa bi ga radi drago prodali, predno je žetev končana. — Srbski kralj pojde na Rusko, k carju in hoče ga car slovesno vsprejeti. Tudi na Dunaj pride kralj Aleksander, kedar se vrne s Petrograda, to pa sredi meseca avgusta. — V Turčiji se je že prikazala kuga, k sreči pa še le v njenih deželah v Aziji. — Kolera se širi v Afriki, posebno v Abesiniji, v Masavi in v Alepu. — V Ameriki je vse drugače, kakor pri nas v stari Evropi. Pri nas obešajo hudodelnike ali zapró v dolge ječe, tam pa so jih jeli z elektriko moriti. Tako so v torek dne 7. julija v Novem Yorku 4 morilce usmrtili. Kaj enacega so bili že enkrat poskusili, toda tistokrat se jim ni bilo poneslo, ker so nesrečneža dolgo mučili, dalje, kakor bi ga bili, ko bi ga obesili.